

Nił Beehozin

I'ii'nííł Bee Há

Ahóót'i'ígíí

—

Binahji' Wááshindoon

I'ii'nííł Bee Há Ahóót'i'ígíí

Bi Beehaz'áanii Bik'ehgo

Ádoolnííłígíí

Wááshindoon Beehaz'áanii Binahji' Da'iinish Bil Haz'ánigi
T'áá Lahodit'eh Beehaz'áanii Idéét'i'ígíí Bee
Há Aahoot'i' Bil Nida'anish Bil Haz'ánigi

Biyi' Bik'ehgo Ádoolníílgíí

I'ii'níł 101 _____ 1

Bee Nihaa áháyá I'ii'nił Bee Há
Ahóót'i'ígíí _____ 1

I'ii'níł Biniyé Áhada'dilne' _____ 3

Tówónanidéé I'ii'níł _____ 7

Aji'áadgo doo t'áá íyisii Bilagáana k'ehjí
Yájiłti'go _____ 8

Aji'áadgo Háts'íís Bich'í' Ánáhooti'go 9

Asdzh Baa Hojiłni' _____ 10

Bee Áká'ayeed Naada Hólónígíí _____ 11

I'ii'níł 101

Háish i'ii'níł yiyoołwoł nitsaa hahoodzo bii' shighaníí?

Nitsaa Hahoodzoi dóo t'áá ákóq i'iniłji fhólníh bąh siláí. Éi t'áá ákóq, nitsaa hahoodzoi, dóo wáashindoon bé i'ii'níł bé i'ii'níł, Kin Naalgaidi Yaa Anájahígíí dóo Wáashindoondi Alájji' Dah Sidáhígíí.

Nił hahoodzo biyi' góne' hái yit'áo aji'ah níningo, áájí nidaalnishígíí baa diináál háálá nitsaa hadahwiisdzo beehaz'áanii t'áá al'áá ádaat'é.

Náánála' bee shił naahane' níningo díí nił hahoodzo bik'ehgo da'iinishígíí dóo binahji i'inił yá nidaalnishígíí bee ił hané'ígíí kóji adiiłíł [vote.gov](https://www.vote.gov).

Bee adáá nichj' díí adii'at bee na'ahoot'i'

Da' wáashindoon bi beehaz'áanii e'esh'aadgo sha yaanichí'ish?

Aoo'. Díí Civil Rights Division U.S. Department of Justice bił haz'áą doo beehaz'áanii bee bik'eh ádoolnił. Łahda, diné bee bá adahazt'i'ígíí bits'áá k'éti'go naaltsoos niidooltsoos.

Da' wáashindoon bibeehaz'áanii' ish ák'ijí idlínígíí yich'ááh át'í aji'aadgo?

Aoo'. Kóqó éí naaki iiyisíí ilí wáashindoon bibeehaz'áanii yee yich'ááh át'í bee ák'ijí idlínígíí.

Beehazáanii t'áálá'í góne' éí I'ii'níí Bee Há Ahoot'i'ígíí Bibeehazáanii, éí doodaii' "VRA".

Díí VRA naaki haz'áa góne' éí doo baah yit'íí da éí doodaii' doo baa hóchi' da adoo'alígíí doone' é éí doodaii' bikági át'éhígíí biniinaa. Áádóó doo bee ák'ijí idlínígíí háishíí atah danílnígíí bizaad łahgo at'éigo da, éí VRA déé aayiłni' Bitsi' Yishtłizhii, Bináá' Adáálts'óózi, Hagaz, Hak'aaz Dine'é, éí doodaii' Naakai Dine'é.

Díí naaki góne' haz'á biyi', éí nitsaa hahoodzo dóó t'áá akóqó ánahat'á bił haz'áago éí doo i'iiníł adaal'ínígíí éí doodaii' e'et'áad bik'ehgo bee da'iinishígíí doo bee ák'ijí idlíní da ni' Áádóó aldo doo ajił'ínígíí éí doodaii' bik'ehgo e'et'íłnigi da náánála' adoone' é ilinígíí éí doodaii' bizaad da doo ilíí da biniinaa t'áá ayáhago baa nitséhakeezgo adoo'al léé dóó háishíí yá e'e'aah dooleel yéé.

Beehazáanii naaki góne' éí Americans with Disabilities Act. Naaltsoos Bee Íholnii Naaki

bee haz'áanii góne' léí nitsaa hahoodzo dóó t'áá akóqó ánahat'á bił haz'áago bi bee dahozindoo diné bich'í' ánáhooti'ígíí hazhó'ó t'áá át'é dóó beel'ee'go adoo'aal. Díí VRA naaki haz'áa góne', éí beehaz'áanii t'áá át'é i'iiiníł bił haz'áa bideet'i'. Díí bił i'ii'níł biniyé áhada'dilne', i'ii'níł bił haz'ánigi jidoogáál, dóó asdoo'al, éí Ada'iiníł Bijí dóó i'iiiníł t'áá bítséedi e'et'áad góne'. Náánála' baa naahane' nínízingo kwé'é bik'idiniit'aal **ada.gov**.

Da wáashindoon bi beehaz'áanii dí yich'ááh át'í'ii'ahígíí doo atíjil'íída

Aoo'. Dí t'áa k'é bił naast'i'go dóo beehaz'áanii k'etí'go wáashindoon bibeehaz'áanii atí'eel'í, il yéé áhálnééh éí doodaii' ła' da bee jil jishgo i'ii'aad bijiniigo éí doodaii' e'e'aad bóhonitááhgo, wáashindoon déé da beehaz'áanii yee ati'eel'í, il yéé áhálnééh éí doodaii' náánála' bish nilch'eeh dóo áká'anidaalwo' i'ii'aad bijiniigo.

Dí t'áa k'é bił naat'i'go beehaz'áanii bii' hólq Civil Rights Act of 1957 dóo díí Voting Rights Act. Beehaz'áanii k'etí'go bíbeehaz'áanii il'iish jáni adáyozin díí biyi' U.S. Code.

I'ii'níł Biniyé Áhada'dilne'

Haadish i'ii'níł biniyé há hada'dilne'?

Díí National Voter Registration Act éí yókeed nitsaa hadahwiisdzo (t'áa hazhó'ó Idah, Minnesota, New Hampshire, North Dakota, Wisconsin, dóo Wyoming) éí hashdidoolíł aji'aad biniyé éí t'óo naaltsoos aaninahajehjí.

Áádóo yókeed díí dizdiin dóo bi'aan díł' nitsaa hadahwiisdzo éí i'iníł biniyé haash didoolíł éí nidaniš bił nidahaz'áągo. ȼa' binahji' nida'anishgo bił nahaz'áągo éí bik'éh na'abaąsí adaal'íł'go, áká'anida'awo'go, bich'í' anidahast'i' bił nida'anishgo, dóo siláoltsooi bił nahaz'áągo. Nił hahodzogi da hái yit'áo aldo hashdiil'íł'ígíí bee hólq doo, jó i'ii'níł bił na'anishji', i'ii'níł biniyé hadadiilnéé bił nahoo'aago,

i'ii'níł bíł haz'áagi, naaltsoos aa ninahajeehígíí da bee, éí doodaii' béesh lichii'ii t'áa binitsekeezígíí biyi'ji.

I'dii'aal bineel'áago hadidiil'íł, nitsaa hadahwiisdzo doo éí wáashindoonjí i'ii'níł atah hasdiil'íłhgo áádóo biki' nitááh éí doodaii' bidahołniihígíí nideediłtsoosgo tádiin yiskáa t'ah hadziih i'ii'níłjį'. Ła' nitsaa hadahwiisdzogo, éí bee é'é'aahígíí t'áa iiyisíí áhání i'ii'níł biniiyé, dóo ła' nitsaa hadahwiisdzogo éí yee haz'á I'ii'níł Bijí hasdileehgo.

T'áa shqođi béesh lichii'ii t'áa binitsekeezígíí biyi'ji diniil'íł binahji' bee éédahózinígíí dayókaadígíí dóo bee ada'ii'aahígíí. Éí béesh lichii'ii t'áa binitsekeezígíí biyi'ji diniil'íł kwé'é [vote.gov](https://www.vote.gov).

Hahgosh éí shizhí nahjí' kóshjį i'ii'níł binaaltsoos bikaa' naahadzodéé?

Díí tseebíí haz'áa góne' National Voter Registration Act biyi', i'ii'níł yá nidaalnishígíí házhí 'ii'níł biniyé atah yisdzohígíí ná'jį' kódoolníł jinízingo bíł hójilné éí doodaii' hwé'iiná niit'į'go da ná'jį' kool'íł.

Házhí i'ii'níł yizhí ałkéé daadzo naaltsoos bee si'á'nígíí házhí nahjí' koł'íłh, i'ii'níł yánidaalnishígíí NVRA házhí nahjí' haadzo náánała'jį' bibeel'áanii bíł bee dahózingo bee íł hane' dóo da hweelzhiizh goné adaal'ínígíí. I'ii'níł yizhí ałkéé daadzo naaltsoos bee isi'á'nígíí doo házhí nahjí' kolyéé da áłtséedáą ada'iisnił yééđáą t'áádóo atah ajii'ahgo. Ákó ndi házhí da nájí kól'íłh doo nát'áa naaltsoos hach'į' alyaa yéé t'áádóo saad nát'áa anijiilaago náánała'di ninaanishná jiníígo, dóo doo naakidi doo ashdoos'at da wáashindoon bá anaada'ii'níłgo.

T'óó'ahayóí nitsáa hadahwiisdzogo nizhí nahjí' kódoolníł awáalyago nisinyáago éí doodaii' háni' baąh dahaz'áa hódiníígo.

E'esh'áadgosh t'áa shá biighah nájí
haanáa ndi áadóo shízhí i'ii'nííłjí t'áadóo
bił haadishlaa'da shinaaltsoos
nináhajeeshígíí?

Íshjááshíí hai yit'éedoo. Nahjì' hajíináago t'áa
éi i'ii'nííł bił haz'ánigi hák'ist'í (jó kót'é, t'áa
áhánigo nishnináago). Ákót'éego éi National
Voter Registration Act bee lá t'áa akwé'é
anaaji'aadgo. Ákó ndi naaltsoos haaniná hajeeshjì'
i'ii'nííł bił na'anishjì' haash diil'íłh (éi i'ii'nííł bił
nahoo'aahgi ajiil'íł aji'aadgo) éi bee naasgo
i'ii'nííł bee hadit'e doo.

Náánáłajì' iinínáago ana'ii'ah bits'áadi, ákó ndi
ana'i'ah bá hadinilaadi t'áa bik'ist'i'go (jó kót'é, t'áa
éi kin dah sijaahígíí biyi') dóo t'áa éi wáashindoon
adeíí dóo ayeíí hooghanjì' naat'áanii bił hahoodzo
biyi'. T'áa ana'i'ahdi anaadii'áál Dóo ła' nitsáa
hadahwiisdzo'go, ná lá doo anííd i'ii'nííł bił haz'áadi
i'dii'ał, éi doodaii' jó há áhada'dilyaa na'anish bił
haz'áadi, ána'i'ah biniiyé yaa ananidaa yéé di éi
dooda. Ákó ndi naaltsoos haaniná hajeeshjì' i'ii'nííł bił
na'anishjì' haash diil'íłh (éi i'ii'nííł bił nahoo'aahgi
ajiil'íł aji'aadgo) éi bee naasgo i'ii'nííł bee hadit'e
doo.

Doo náánáłajì' iinínáago, ákó ndi hadinilaadi éi doo
ákót'é da ni'. Bee na'ahoot'i' i'áadgo ana'i'ahdi díí
t'ahdii t'áa akwé'é shighan diníigo t'áa hadiishlaadi.

T'áa shqódi béesh lichii'ii t'áa binitsékeezígíí biyi'jì'
diniil'íł éi yee nił hodoonih haadi éi i'ii'áad bił
haz'áadi. Béesh lichii'ii t'áa binitsékeezígíí biyi'jì'
diniil'íł koji' **vote.gov**.

Akéedi éí, wáashindoon bibeehaz'áanii bee na'ahoot'i'ígíí yaa nich'í' wáashindoon bá ada'ii'níłgo t'áá ániidí dąą nahjı' hainináago I'ii'níł bich'í' hoolzhizhgo éí doodaii' nił nitsáa hahoodzojí tl'óodi nanináago da I'ii'níł Bijl. Díí bee na'ahoot'i'ígíí baa hóch'í' naakidí neeznáadiin dóo bi'aan naaki haz'ąą góne' díí Voting Rights Act biyi'

Ádeesh'al nísingo ádá
hadiniłáá'go ndi shizhí i'ii'níłjí
naaltsoos bikáá' ádaalne'ígíí doo
atah yisdzohgo?

T'óó'ahayóí nitsáa hadahwiisdzo biyi', " ilįigo daats'í i'oot'ah" wáashindoon bá i'ii'níł bil hoo'á'go éí hadishlaa dóo shá bee la' dininiíd bikéédóó. Díí táadí neeznáadiin dóo bi'aan naaki haz'ąą góne', éí Help America Vote Act beehaz'áanii binahjı' ihólníh danilínigíí da hóló. Díí da nich'í' ch'idoot'áál ilįigo daats'í i'oo't'áh naaltsoos nát'ąą analínigíí bee éí la' i'ii'níłjí nidaalnishígíí i'ii'áadgo doo nábiigah da nóó'.

Nitsaa hadahwiisdzo bi beehaz'áanii biniinaa ánáa daat'ehígíí ach'í' kwiidoolíł éí ilįigo daats'í i'oo't'áh – jó kót'é, nitsaa hadahwiisdso déé bee hwéé hodoozıłígíí t'áágéed jiniyáahgo i'ji'aadgo (la' nitsaa hadahwiisdzo éí déí nizin ajı'aadgo) éí doodaii' t'áá ídąą' t'áá bitséedi naatsoos bee ida'jinił hach'í' alyaago.

Ilįigo daats'í i'oo'ah naaltsoos nát'ąą analínigíí bee, naaltsoos bikaa ajiił'ıı t'áá aaníí át'é jiniih. Ninaaltsoos bee i'ii'níłígíí t'áá sahdii dayót'a' éí i'ii'níłjí nidaalnishígíí t'áá bil iidoolta' daaniigo t'éé wolta' doo. Bik'ehgo adoolníłígíí naadooltsos éí bee nił beehódoozıł ní naaltsoos bee i'ii'níłígíí daats'í bil oolta', dóo t'áádóó bil eelta'ígíí nił bee hódoozıł biniinaanígíí. Nitsaa hadahwiisdzo bí beehaz'áanii biyi', náánásła' il hané'ígíí daats'í naanídzin éí nidiilyaago iinida bil iidoolta'.

Tówónanídéé I'ii'níł

E'esh'áadgo'osh sha bííghah t'áá siláóltsooí jil'íígo éí doodaii' tówónanidi haghango

Aoo'. Há bee lą aji'aadgo U.S. bii' kééhójit'iigo, siláóltsooí dóo Tówónanidi nijighaago t'áá bitséedi e't'áád hahóló éí bee hashdiil'íih dóo t'áá bitséedi e'ji'áád wáashindoon bá i'iniíł bá.

Díi beehaz'áanii waashindoon bik'ey bikáá nidabi'diizhchinígíí yaa áhályá siláóltsooí éí doodaii' siláóltsooí t'áadoo lé'é neiyé'ígíí dóo tó wónanídi siláóltsooí t'ahdii naagháago da, t'áá kóq da wáashindoon bik'éyah biyi'. Áádóo áldó bá alchíní dóo bik'éí bee baa áhályá bighan yits'áá I'iniíł bee há'ahoot'i'ígíí yaa nich'í' United States déé nijighaago tówónanídi haghanidi.

Wáashindoon i'ii'níł bá, ashdooh biniyé hashdidoolíł dóo t'áá bitséedi e't'áád jókíh t'áá akóq holzhizhgo éí naaltsos Federal Post Card Application bee. T'áá bitséedi e't'áád jókíh naaltsos bee ida'jiniíł éí doodaii' átsinilt'ish bee ada'al'ííngíí da bee. Áádóo áldó Federal WriteqIn Absentee Ballot chojool'ííh hashdiilaahígíí t'áá ákóne' ajiilaahgo, ákó ndi t'áádóo nishdiiltsosgo, t'áá bitséedi e't'áádígíí.

Ła' bee shíł naahodoonih jinízingo, kójí baa nidiniít'áál Federal Voting Assistance Program website at fvap.gov and the Civil Rights Division's website at justice.gov/crt/uniformed-and-overseas-citizens-absentee-voting-act.

Aji'áadgo Doo T'áá Iiyisíí Bilagáana K'ehjí Yájilti'go

Háidi ła' wáashindoon bí beehazáanii doo t'áá iiyisíí bilagáana k'ehjí yájilti'go bee bá baa áháyá?

Naakidi neezáadiin dóo bi'aan tseebíí haz'áá gone' díí Voting Rights Act biyi' éi e'e'áadii doo t'áá iiyisíí bilagáana bizaad yolta' (jó kot'é, bilagáana bizaad doo t'áá iiyisíí yee yalti' da biniinaa) ła' áká'adoolwołgíí jiidookil. Ákó ndi diné éi i'ii'níł doo yá naalnish da doo éi doodaii' i'ii'níł yee da'ahót'á'ígíí doo nil'íí da doo.

4(e) haz'áá gone' díí VRA biyi' doo yee haz'áá da i'ii'níł yá nidaalnishígíí ájí'áadgo bee há'ahoot'i'go naaltsoos yolta'go, ák'e'elchiigi dóo Bilagáana bizaad bik'idiitłhígíí. Beehaz'áaniitsoh nihaa áháyá t'áá nilee hastáá wolta' yééđáá Waashindoon bí dah naat'a'ii olta'di éi nidabidinitin náánála' saad bee doo éi Bilagáana da. Jó kót'é, díí beehaz'áanii Wáashindoon bikéyah bikáá' nidabidiizhchíinii Puerto Ricodi olta' dóo Naakai bizaad yihool'aahígíí bideet'i'.

Áádóo áldó, naakidi neeznáadiin dóo bi'aan táá' haz'áá gone' díí VRA biyi' yókeed haadi shíí alááh dine'é hóló i'ii'níł binaaltsoos dóo saad bee áká'a'ayeed bich'í' kol'íído. T'áá hasdla' nináháháahgo, díí U.S. Census Bureau bił nibeewiiziih díí kwe't'éhígíí yókáádígíí dóo háí yit'éhígíí saad choidoo'íí.

Díí naaltsoos bił nahaz'áago dabikaahígíí hadinesht'áál jinízingo koji adiil'íí [census.gov/programs-surveys/decennial-census/about/voting-rights.html](https://www.census.gov/programs-surveys/decennial-census/about/voting-rights.html)

Díí t'áadi neeznádiin dóó bi'aan t'áálá'í haz'ąą góne' díí Help America Vote Act yókaad bee óhólníh i'ii'níł bee na'anishígíí saad bee áká'a'ayeedígíí bá hóló.

Bił ájí'áádígíí Diné Bich'į' Anahoot'i'ígíí

Háidi ła' wáashindoon bí beehaz'áanii diné bich'į' anahoot'i'ígíí yá yaa nich'į'?

Naaltsos Bee Íholnii Naaki beehaz'áanii góne' American with Disabilities Act yókaad nitsaa hadahwiisdzo dóó t'áá akóq hoot'áálígíí éi diné bich'į' anidahazt'i'ígíí t'áá át'é dóó aheelt'éego ádoo'al.

Díí beehaz'áanii t'áá át'é i'ii'níłji bidadeet'i'. Bił da'olta'ígíí éi i'ii'níł biniyé áhada'dilne', i'ii'níł bił haz'ánígíí, dóó naaltsos bee ájí'áádgo, t'áá ala' I'ii'níł Bijł dóó t'ahdoo aajį iilkaahgo ájí'áádgo.

Díí Help America Vote Act éi bik'éhgo adadoolnígíí bá hóló wáashindoon bá i'ii'níł bił hoo'ági. I'diyoo'nił bił haz'ąągi t'áálá'í i'ii'níł bee na'anishí diné bich'į' ánahoot'i'ígíí i'doo'ałgo dóó t'áá sahdii bá hólóq doo.

Naakidi neeznádiin dóó bi'aan tseebíi bił haz'ąą góne' Voting Rights Act yee haz'ą diné bich'į' ánahoot'i'ígíí i'ii'áádígíí é'é'áádgo ła' biká'iiyeedgo. Éi diné doo i'ii'níłgi ya'naalnish da doo éi doodaai' i'ii'níłji yee da'ahót'ą' yánidaalnishígíí da.

Oodzii' Baa Hane'

Haash yit'áo wáashindoon bá i'ii'nííł bee adahazt'i'ígíí bíł oodzii'go baa hójilne'?

T'áá lahodit'eh beehaz'áanii bíł ásdzihgo Civil Rights Division bíł hojile'.

Díígi at'áo ájiił'íłh:

- béesh łichii'ii t'áá binitsékeeziígíí biyi'ji diniil'íłł koji' **civilrights.justice.gov** éí doodaii'
- béesh bee hane' bee koji' **(800) 253-3931**

Wáashindoon bíł asdzhígíí baa holne', jó la'da é'é'aadgo bíł yéé' álnééhgo, i'ii'nííłgi nidaalnishígíí bíł yéé' álnééhgo, éí doodaii' i'ii'nííłgi bee i'na'adlo' da, FBI bíł hójilne'.

Kót'áo áldó ájiił'íłh:

- béesh łichii'ii t'áá binitsékeeziígíí biyi'ji diniil'íłł koji' **tips.fbi.gov** éí doodaii'
- béesh bee hane' bee koji' **800-CALL-FBI**

Bee Áká'ayeed Naada Hólónígíí

Haadish hadinesht'áál ła' wáashindoon bí beehaz'áanii bee shá adahazt'i'go yaa nich'í'go baa naada hane'ígíí?

Náánála' baa naahane' díí Civil Rights Division bí béesh lichii'ii t'áá binitsékeezígíí biyi'.

- I'ii'nííł Yahalne' Bił Haz'á béesh lichii'ii t'áá binitsékeezígíí biyi'ji diniil'ííłígíí holq kwé'é **justice.gov/crt/voting-section.**
- Diné Bich'í' Anahoot'i'ígíí Bee Bá adahaz't'i' Haz'á Góne' éí béesh lichii'ii t'áá binitsékeezígíí biyi' hólq kwé'é American with Disabilities Act gi **ada.gov.**

Bee áká'ayeed naada hólónígíí dóo ba'ahódlígíí díí i'ii'nííł bidadeet'i'ígíí kwé'é bik'idiníítáál **justice.gov/voting** and at **vote.gov.**

U.S. Department of Justice
Civil Rights Division

[justice.gov/voting](https://www.justice.gov/voting)

Navajo